

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap.

Szerkesztőség:

Görbe-utca 10-17. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetéseket

elfogad s jutányosan számít a Kiadóhivatal: Beicey-út saját-ház 11. hova az előfizetési pénzek intézendők.

T. olvasóinkhoz.

Van szerencsém a t. olvasóközön- séget értesíteni, miszerint a mai szám- mal a „Szarvas és Vidéke“ szerkesz- tését ideiglenesen átvettem.

A „Szarvas és Vidéke“ első sor- ban a t. olvasóközönség szolgálatában áll. Hű tükre városunk és vidéke éle- tének. Továbbra is ezen elv szolgálá- tában fog állni s arra fogok törekedni, hogy a közlemények *őszinte, szókimon- dási igazságával* hassanak.

Kötelességemet mint szerkesztő *objectiv nyugalommal, bátor ítélő képes- séggel és az igazság hajhatalan sze- retetével* fogom teljesíteni és oda hatni, hogy a többi társlapokkal az egyet- értő, collegiális viszonyt fentarthassam s a szerkesztésem alatt lévő lapot min- den körülmények közt *a személyes tor- zsalkodásoktól ment hívatás magaslatára* állítani.

Kiváló tisztelettel kérem továbbá a „Szarvas és Vidéke“ *beesés munká-*

társait, méltóztassanak továbbra is e lapot szellemileg támogatni.

Magamat a t. olvasóközönség jó- indulatába és pártfogásába ajánlva le- vén őszinte tisztelem nyilvánítása mellett,

Szarvason, 1893. augusztus 5.

Deutsch Arthúr.

Régi nóta.

A belügyminister körrendeletileg országos takarítást rendelt el. Külön a megyei és külön a városi törvény- hatóságokban. Mint hajdan az ellenség- közeledésére véres kardot hordoztak szét az országban, most a koleravész fenyegetésére szigorú rendeletek sza- ladnak az ország minden részébe. Mert a takarítás, a védekezés majdnem egyet- len eszköze. A tisztaság, a mértékle- tesség az a két védbástya, melyek a kolerával sikeresen dacolnak.

Csakhogy aztán ezeket lehet leg- nehezebben elérni.

Itt már az. ezer-féle változatban nyilatkozó emberi tulajdonokkal és egyéni gyöngeségekkel van dolgunk, melyek utóljára is igen sok intézke- dés hatását lerontják, s a leglelkiismeretesebb buzgalmat is ellensúlyozzák. Pedig utóljára is a védekezésnek csak úgy van értelme, ha az a legapróbb részletekre is kiterjed. Ellenkező eset- ben, ha a köztisztaságot nyomon nem követi a legaprólékosabb magán tisztaság is; s ha a rendeletek végrehaj- tása csak bizonyos madártávlathól lát- szik tökéletesnek: elkölthetünk ezreket meg ezreket, de egészségünk és éle- tünk biztosításáért majdnem semmit se tettünk.

A mi viszonyaink között pedig legfőlebb addig a bizonyos madártáv- latig juthatunk el ezuttal is.

Önámítás azt hinni, hogy nálunk a köztisztaság érdekében a legszigo- rubb rendeletek mellett is megtörténik minden, ami emberileg lehető.

Népünk nem áll még teljesen a

A SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCAJA.

Az élet.

Nehéz, nehéz az élet
Mint gyermek olvasám
S nagyot kacagtam akkor
E hős axiomán.

Tavaszi lakott a földön
Oly szép, oly illatos,
Éltet lehelt a szellő
Mező, erdő lugos.

Bejártam rétet, erdőt
Pillangót kergeték;
Csak akkor hagytam abba,
Hogy jött az est-sötét.

Kapukba jó anyám várt
„Hol voltál gyermekem?”
„Ah éni, éni voltam
Künn a szabad légen.

Mily könnyű, édes élni,
Ha ilyen szép a nap,
Ha pillangók repülnek,
Virágok nyílnak!

Könnyült anyám szemébe
Nem is sejtém miért?
Karon fogott gyöngéden
S a kis szobába tért.

Falon függött az urekép
Körötte gyászkeret,
Apámnak képe lükt fel
A gyászlepel megett.

Az arca sárga sápadt
Oly szenvedő, beteg . . . . .
S anyám halkán susogta:
„Az élet törte meg!”

Dózsa Ferencz.

Egy kis félreértés.

— Megtörtént történet —

— A Szarvas és Vidéke eredeti tárcája —

Torkos Jenő (baráti körben: Jankó) nagyon csinos fiú. Eszes, ügyes, igazán „síkkos” gavallér; csak egy hibája van, több a kiadása, mint a bevétele. Ebből az eredmény: adosság.

De nem azért él ám Muhorán nemes, nemzeti és vitézlő Istényi Márton uran a hat eladó leányával, hogy Jenő urfi zse- beiből egy pár bankoekskát ki ne szivattyúzzon De hogyan?

Ha ír neki s kéri, hogy tudományos buvárlatai folytathatása céljából küldjön neki pár forintot, a bácsi siet 6 eladó le- anyára hivatkozni, s arra, hogy adott már eleget; többet nem — ad. Pedig most ok- vetlenül szüksége volna rá. A kis szöke nagyon sürgeti.

Meg van! Eppen holnap megy. Muho- rára Kukorica Mihály, ez kedvező alkalom arra, hogy magát megbosszulja és pénzt szerezzen.

civilizáció azon fokán, hol a köztisztaságnak, mint az életbiztosítás egyik főszekere fontossága, más mellékes anyagi érdekek mellett, méltó helyet foglal el.

Adminisztrációinkban pedig nincs meg az az erő, mely a soknemű nehézség, ellenállás stb. leküzdésére szükséges. S mindezekről eltekintve, már a kellő előfeltételek is hiányoznak arra nézve, hogy egy országos felhívásra egyszerre oly közegészségi és köztisztasági viszonyok legyenek teremthetők, minők a teljes megnyugváshoz szükségesek.

Hiszen tudjuk, hogy különösen a megyei törvényhatóságokban a közigazgatásnak épen ez az ága a legprimitívabb állapotban van. A községekben az építkezés szabályozva nincs; a közlemezés körül a kellő rendőri felügyelet hiányzik; az orvosok száma szerfölött csekély; a köztisztasági szolgálatot hiréből sem ismerjük. Ott bizony akár kevésbe törhetik az embereket, modern értelemben vett köz- és magántisztaságot és egészségügyi szolgálatot, mégse érünk el, mert hiányoznak az alapfeltételek az intézményekben. Még városunkban is igen sok hiánnyal és nehézséggel kell megküzdeni.

Ha a hatóság minden erejét összpontosítja, akkor se lesz képes a várost úgy kitakarítani és ebben oly viszonyokat teremteni, a minők a modern igények szerint föllállított mértéket megütik.

Mi itt a sajtóban megszoktuk, hogy ha veszedelem fenyeget, vagy a baj beütött, rácserdítsünk a hatóságra.

Azt hisszük, hogy ezzel mindent orvosoltunk. De nem így van. A hatóság is csak emberből áll, s ha tizenöt-husz emberrel szemben 25 ezer kontraparirrozza intézkedéseket, a sikertelenség előre látható.

Itt pedig ez a helyzet. *Minden ember hangoztatja a hatóság kötelességét, de senki se teljesíti a magáét.* Mindenki hirdeti a tisztaság szükségét, de senki se akarja, hogy nála kezdjék a takarítást. Konkrét eseteket tudunk, hogy intelligens emberek magán telkei a városban büzhödnek a tisztatlanságtól s a tulajdonosok csak hogy ki nem lökik az ellenőrző hivatalos közegeket. Természetes, hogy az ily esetek nem maradnak megtorlás nélkül, de jellemzően illusztrálják azokat, a nehézségeket, melyekbe a hatósági intézkedések ütköznek. Mindenki azt kívánja, hogy csak neki hagyjanak békét, másnál tegyenek, a mit akarnak. Ily felfogás mellett nem lehet gyors és hatályos intézkedéseket kifejteni és rendezett közállapotokat teremteni. Mert hasztalan gondolják az utcákat stb. ha a magántelkek el vannak hanyagolva.

A betegség és ragály nemcsak a közhelyek szeméjében tenyészik, hanem épen úgy megterem a magán telkek alkalmas anyagában is.

Épen ezért mi az országos takarításnál a részletekre fektetjük a fősúlyt. Itt kell megtennünk szigorúan mindent, a mit a mai viszonyok közt megtehetünk. De a közviszonyokat fokozatosan és a modern kívánalmak szerint úgy alakítsuk át, hogy a mostani ötletszerű toldozás-fodozás helyét

rendszeres és állandó köztisztasági és közegészségi szolgálat váltsa fel és ki kell elégíteniünk városunkban a modern igényeket. Mert nemcsak akkor fontosak ezek reánk nézve, mikor egy-egy rémes eset bombaként közénk csap, hanem permanenter egész életünk alatt. A közegészségügy elhanyagolása nemcsak kolerát szül, hanem más nevek alatt is szedi közöttünk áldozatait. Ne mozduljunk meg tehát mindig csak a kolerától való félelemből, hanem álljunk pontosan résen ott, hol egészségünk és életünk emberileg lehető megvédéséről van szó.

* * *

Korunk idealizmusa.

Minduntalan és sokfelől halljuk mint szemrehányást említeni korunk kiválóan materialisztikus, vagy kissé enyhébb kifejezéssel, realisztikus irányát. Annyiszor ismételték már e szemrehányást, annyszor hallhattuk e vádat, hogy már szinte megszokottá vált, hogy azt senki sem igyekszik megczáfolni s magunk is megrendíthetetlenül hiszünk benne.

Meg kell engednünk azt, hogy az általános elterjedt véleményekben mindig van valami igaz, hisz különben nem lehetnének képesek érvényre jutni — vagy nem tűrné azokat senkisémm vagy csak mint egyes pártok külön véleményét emlegetnénk.

Igaz, hogy korunk talán inkább az anyagi hasznot és élvezetet látszik hajhászni; igaz, hogy korunk tiszta eszméért, az idealisért talán kevésbé rajong, hanem minden szellemi törek-

Kukorica Mihály uram — ki még fiatal ember számba megy — gabona, kereskedő. Éppen tegnap kérdezősködött Jenőtől, nem tud-e Muhorán valakit, kinek tetemes mennyiségű búzája van.

— Dehogyan nem — felel Jenő — ott van mindjárt Etédi Márton, rengeteg mennyiséggel bir ar.

— Akkor jól van, holnapután a déli vonattal utazom.

— De Barátom — felel Jenő — ajánlom, minél gavalérosabb külsővel jelenj meg, ez hat a bácsinál, majd akkor olcsóbban vásárolhatsz tőle . . .

Kukorica hazament készülődni. Jenő urfi pedig hazament készülődni. Jenő urfi pedig hazament s kedves bátyának írta:

„Szeretett nagybácsim!

Az Égnek tetszett Önt hat leánnyal megáldani. Ezek érdekében, fáradozom most épen s költség fejében kérem sziveskedjék 50 forintot küldeni postafordultával. Ha megkapom, úgy majd, kieszközlöm, hogy a legnagyobb titokban menjen Önhöz

leánynézőbe Kukorica Mihály, egy dúsgazdag bankár fia. A déli vonattal fog menni. Megismeri majd a bátyám, magas, barna ifju, fehér kalappal s igen diszes óralánccal jár. A fiu nagyon szerény, ezt figyelembe ajánlom, azért csak tessenek őt kitünő figyelemmel fogadni, a házasságra biztos kilátás.

Maradok mindnyájokat csókolva

unokaöccsük

az ötven forintot váró:

JENŐ.”

— Megbösszulom legalább magam, a miért nem akart mostanában pénzt küldeni s kapok is 50 pengőt. Valóban jól számított — A bácsi, a mint a levelet olvasta, vérző szívvel bár, de örülve, hogy egy leánnyal tudhat, elküldte az ötven forintot. Jenő pedig megsürgnyözte:

„Holnap megy, Kukoricza ur!”

Kukorica ur valóban az utasítás szerint magát, hogy minél olcsóbban jussón a búzához, gavalérosan kicsipve, elutazott Muhorára. Alig hogy kiszállott, oda rohan

hozza Etédi ur, a leánnyal tudó apa, áradozva megöleli s kiáltja:

— Isten hozta, kedves fiam!

— Na ez jól megy, gondolta Kukoricza, itt olcsón lehet vásárolni — ha oly udvarias az eladó . . .

De távolról sem volt még vége Kukoricza ur meglepetéseinek. Kocsi várta őt, ezzel robogtak be a városba.

Megérkezve bevonult a hős gabona kereskedő az ünnepies mezbe burkolt házba hol már várta őt legdiszesebb ruhájába öltözve a mama hat leánnyal. Nem illő ugyan de mégis megmondom, — hogy a 40-esbe járó kisasszonyok ugyancsak hasznát vették a rizspornak stb. A mama hat kedves leányait bemutatni: Eszmeralda, Icolda, Eufrozina, Viola, Iréne s Camilla.

A jámbor gabona kereskedő váltig bámul ugyan, mi köze a gabonának a leányokhoz, de hátha oly udvarias a házigazda?

A mamának azonban feltűnt, hogy a vélt „kérő” nem nagyon társalog a hat yirrággal, — odasug a bácsinak, de az visszasaugja:

véseiben praktikus alapot s célt követel, hogy a metaphisika, azaz az érzék fölötti kutatása iránt kevés hajlammal viseltetik, míg a természettudományokat és a történelmet határtalan szeretettel műveli; igaz, hogy az a lelkesedés az az entuziasmus bizonyos eszmékért nemzetünkben majdnem teljesen kiveszett, mégis: mindezeket megengedve, ama szemrehányás igaztalan, meg nem érdemelt és határozottan téves.

Mi több, korunk jellege és egész tendenciája: az anyagot szellemileg felfogni, azt szellemileg áthatni, a szellem eszközévé és bázisává tenni: mindenütt arra törekszünk, hogy az anyagnak alapul szolgáló s az abban tartalmazott eszmét érthetővé tegyük és ezáltal az anyag urává legyünk és azt az eszme szolgálatába hajtsuk.

Egy régi római mondta, hogy szellem és anyag sokáig elkeseredetten harczoltak, hogy melyikük nyerje el a főuralmat, a döntő hatalmat, míg végre a szellem győzött. Mi egy lépéssel tovább megyünk és azt állítjuk, hogy nem az anyagi, érzéki önmagában véve, hanem a kettőnek kibékülése, kiegyenlítése a haladás legmagasabb foka.

A mint az emberben test és lélek egy elválhatlan egységgé egyesültek, úgy legfőbb törekvésünknek kell tartanunk, hogy a végtelen anyagi világot a mint a természetben és az emberiség alkotásaiban szemlélhetjük, szellemileg felfogjuk és rajta uralkodjunk. A durva materializmusba való elsüllyedés egy ätherikus gondolat világban való tévelygés — mely utoljára is szkepticizmussá s tagadássá fajul

— nem lehet a helyes út; melyen haladnunk kell, hanem a fejlődésnek főntebb jelölt foka a reális, a való bázisán a szellem hatalmas épületeit rakni. És minden jel arra mutat, hogy korunk a fejlődés legmagasabb fokát igyekszik elérni.

Bár merre tekintünk, ennek bizonyítékát találjuk. Mily soha nem sejtett lendületet nyert például a földműves ezáltal, hogy a tudomány azt pártfogás alá vette s a pusztá empirika korlátolt határaiból kiemelte és mintegy újjá szülte?

Mily beláthatlan tér urává lett a gyáripár, mióta chemia és matematika lettek vezérvé s éltetőivé? A kereskedelem rugója nem-e egy óriási nemzetközi szellemi megegyezés? Míg a természettudomány azelőtt csak egyes fajok gyűjtésével, egyes alakok leírásával egyes folyamatok és tünetnyek megfigyelésével gondolta teljesíteni hivatását, addig most éles eszű kombinációkban, az egymástól látszólag legtávolabb eső tények kiterjedt összehasonlításában és kapcsolatba hozatalával találja lényegét, hogy kikutassa a természet örök törvényeit, hogy kitalálja a minden egyes tárgyban és tünetnyben lakozó eszmét és így az ész legfűnségesebb problémáinak megfejteséséhez foghasson. Igaz, hogy korunk mindenben, kiválóan a materiális, jobban mondva reálisból indul ki, de ott nem áll meg, mintegy átszellemesíti a reálist. lényegét megismerhetővé teszi tudomásunkra hozza annak törvényeit és fejlődését soha nem sejtett módon és gyorsasággal eszközli.

Kérdezték, hogy miért éppen a mi korunk a számtalan rendkívűli fölfedezés korszaka nagyban és kicsiben oly idő, melyben nemcsak a gőzerő és elektromagnetizmus bámulatos hatásait élvezhetjük, sőt még új festék és trágyaanyagokat is előállítanak, számtalan bolygót fedeztek fel és az évezredekkel ezelőtt tündökölni megszűnt Babilon és Niniveh romjait is fölfedezik?

Ez nem pusztá véletlen ez nem lázas inger, nem a gondviselés ajánléka: ez természetes következménye, szükségszerű fejleménye annak, hogy a szellem, a helyett, hogy metaphisikus spekulációkba bocsátkoznék, vagy a világot az egyén ideáljából akarná előteremteni, visszatért a reálishoz és minden erejét és hatalmát a helyes a reális megfigyelésre, s mélyebb megértésre fordítja. Mindennap új következtetéseket hallunk, minden orában több és több titokról rántják le a magafátylát.

A materializmus vádja tehát egyáltalán illet bennünket, ezt csak egyoldatu inspiráció mondhatja, mely az általános nagyszerű haladást követni nem képes. Megfordítva, korunk *át-szellemíti az anyagot*, a reálist, egészséges és való spiritualizmussá emeli, és talán nem is nehéz kimutatnunk azt, hogy nagyobb szellemi munkát igényel a legtávolabb eső tünetnyek helyes kapcsolatba hozatala, mint beleélni magát egy eszmébe, mely önkénytes, önesimált feltételekből indul ki.

* * *

— Tudod, megírta Jenő, — hogy nagyon szerény!

Jenő azt is megírta, hogy minél inkább kedveskedjenek neki. Nos, a leánykák műveltségük kimutatására egyre másra beszélgetnek Aranyról, Petőfiről (ezt a két nevet ismerték — csak Montepin-t olvasták.) A kétségbeesett gabonakereskedő csak bolintgat a fejével, — hogy ön ez a buzához?

Szóba is hozza: „De kérem, én . . .“

De nem folytathatta. A mama ugyanis felszólítja leányait, hogy mutassák be képességüket, így annál inkább megtetszenek.

Egyik énekel, másik zongorázik (br!) harmadik fuvolázik stb.

Majd ozsonáznak. A gabona kereskedő nem tudja mire vélni, mi különös van a buzavásárlásban, hogy így körülveszik. Ize-sobbnél-izesebb falatok kerülnek asztalra, a mama nem felejtí hozzá tenni, azt az Euphrozina készítette, ezt Viola, nemde nagyszerű, nemde fenséges. Ugy-e remekül énekel ez, ugy-e égi zongorázás.

A „szerencsés“ gabonakereskedő csak integet, mire a mama boldogan suttozja:

„El van bájolta, biztos kilátás!“

Kukoricza úr pedig hasztanul eseng. Etédi uramnak, hogy a vásárlás . . . stb. Etédi csak szerénykedésnek véli, nem hallgatja. A pompás ebéd után, mely a „kérő“vel a hat kisasszony kitűnő főztét volt megismertetendő, végre eredményre vezetett Kukoricza úr fészkelődése. A boldog mama azt vélve, hogy a meghódított „kérő“ nyilatkozik, oda szólt az örömkönyekben uszó férfinak: „Menj Kukoricza úrral — mosolygó tekintetet vet arra — beszélj.“

Bemennek. A hat leányos apa ünnepies állásba csapja magát, s lágy hangon szól:

— Uram!

A „kérő“-nek vélt gabonakereskedő szól:

— Van-e sok eladó a csűrben?

Etédi bácsi megütődik. Ez még sem illő az ő „tisztos“ házat „csűr“-nek nevezni. De hallgat, magába fojtja bosszuságát végre felel:

— Isten kogyelméből van 6.

Most már a gabonakereskedő ütődik

meg. Micsoda hat, talán hat csűr buzája van. Kérdi:

— Azután jók?

— Meghiszem azt, mindenki dicséri.

— Szeretném akkor megtapogatni, súlyos-e?

— No ez mégis szentelenség, gondolja a bácsi, ez az én kedves leányaimat akarja megtapogatni. Gyalázat. Villámzó szemekkel elfojtva dühét, felel:

— Megtermett az mind.

— Hát azután — feleli Kukoricza úr, ki azt hitte, hogy gabonáról van szó — nem esett belé a féreg?

Na, Etédi bácsi még soha sem lett ilyen dühös. Az ő leányait úgy meggyalázní. Micsoda illetlen fráter ez, hisz ez a legvadabb realista, tul tesz Zolán, kit titokba olvasgatott, az bárány hozzá képest. A lehető legdühösebben felkiált:

— Szentelen, mit mer kérdezni?!

— De kérem — felel a megréttent gabonakereskedő — a régi penészes . .

Nem folytathatta tovább. Etédi bácsi

T a n ü g y.

A debreczeni kereskedelmi akadémia értesítője az 1892—3. tanévről.

Közli: DR. BAYER FERENCZ igazgató.

Előttünk fekszik a vaskos füzet, mely a debreczeni Kereskedő Társulat által főtartott három a kereskedelmi szakoktatást szolgáló intézményről számol be: A kereskedelmi akademiáról, melyet a lefolyt tanévben 185 tanuló látogatott 4 osztályban (a középső évfolyam párhuzamos volt.) Az alsó fokú kereskedelmi iskoláról, melyet 150 tanuló (kereskedő tanonc) látogatott és az esti szaktanfolyamról melynek 26 hallgatója volt.

Fényes bizonyítéka annak, hogy ezen 34 év óta fennálló iskola fokozott mértékben teljesíti azon hivatását, hogy a hazai kereskedelemnek minden fokban megfelelő szakembereket neveljen.

Emeli az iskola niveauját, hogy ez évben a rendes tanárok száma kettővel növekedett és a tanintézetben az igazgatón kívül — beleértve a hitoktatókat — összesen 16 tanár működött.

A tanítás sikerének előmozdítására szolgál az új épület, kényelmes, a modern igényeknek megfelelő helyiségeivel, mely a Kereskedő Társulat, Debreczen szab. kir. város és az alapítók nemes aldozat-készségét hirdeti és örökíti meg. Hozzájárulnak a gazdag gyűjtemények tanári és ifjúsági könyvtárak. — A gazdag áruismeri és technológiai gyűjtemény 20 nagy üvegszekrényben szakszerűen van csoportosítva, míg a földrajz tanítását előmozdítja a világreszek szerint csoportosított termény gyűjtemény és tervekgyűjtemény. — Szép áttekintést nyújt a tanári könyvtár állapotát feltűntető szakszerűen összeállított jegyzék, melyet nagy szakavatottsággal Szojka Gyula könyvtárőr állított össze. A könyvtár összesen 741 cím alatt 1368 kötetből és 181 füzetből áll. Az ifjúsági könyvtár összesen 1503 kötetet tartalmaz.

A rendes tantárgyakon kívül az ifjúság bő alkalmat nyer, hogy más szükséges

tantárgyakban is kiképeztetést nyerjen. Mint rendkívüli tárgyak előadói a gyorsírás, az angol és olasz nyelvek és a nyelvtanítást megkönnyítik a német és francia nyelvekből rendszerített társalgási órák.

Az elméleti ismeretek szemléleti úton való kiegészítését célozzák a két évenként rendezni szokott tanulmányutak. Ez évben is 46 tanuló szemlélte meg az igazgató és három szaktanár vezetése mellett a főváros előkelőbb ipartelepeit. Ezen tanulmányutról az értesítő részletesen számol be.

Az akadémia kebelében fennálló ifjúsági egyesületek előmozdítják az ifjúság önálló működését. Az önképző-kör magyar irodalmi és idegennyelvi szakosztályai szép sikerrel működtek és hazafias ünnepélyek rendezésével hozzájárulnak az ifjúság hazafias neveléséhez; az ifjúsági dal- és zene-egyesület emeli a kedélyképzést és az ifjúságnak nemes szórakozást nyújt.

Kiemelendő a kereskedelmi akadémia segélyző egyesülete, mely működésének első évtizedét fejezte be. — Évenként mintegy 3—400 forint juttat az intézet szegény tanulóinak, gondoskodik ingyen gyógyszerekről és mintegy 200 darab tankönyvet oszt ki szegény tanulóknak között. Nemes emberbarátok és intézetek támogatása mellett alapitokéje 2800 forintot ért el.

Az értesítő végül a dr. Bayer Ferenc igazgató tulajdonát képező és vezetése alatt álló internátust ismerteti.

Tekintettel arra, hogy a kolozsvári és pozsonyi kereskedelmi iskolák mellett ily internátusok sikeresen működnek és az aradi keresk. iskola is most nyit ilyen internátust, ezen intézmény telettel nagy fontosságánál fogva kiváló figyelmet érdemel.

M i u j s á g ?

Városi képviselő.

Július 31.

Pól Dani I-ső jegyző lemondásával üresedésbe jött I-ső, illetve II-ik jegyzői állásra

— Szerencsétlen — kiált chorusban a családapa s anyja — hat leányunk van, de buzánk nincs.

— Akkor felültetett Jenő! — viszonzá a gabonakereskedő.

A szegény apa, anyja hat leányával megtudta, átlátta a rémes valót. Hasztalan süttöttek, főztek, költek, itt nincs kérés. Kár volt ugy kicsinosítani magukat.

S a szerencsétlen családapa, a mama meg a hat fiatal (?) kisasszony az összenyomott torkát, melancholikusán fogdosó szerencsétlen, gabonakereskedővel kiáltá:

„Mogcsalt Jenő! A nyomorult!”

Jenő pedig otthon, ki e cselt kiszélte, titokban markába nevetett.

„Megboszultam magamat, pénzem is van szépen! szépen! bőven! . . .

* * *

pályázat kiírása határozatott, megkeresett járási főszolgabíró ur ez irányban, ki a választás hatánapját folyó szeptember hó 2-ik napjának d. u. 3 óráját már ki is tűzte.

Leköszönt Baghy Pál közgyám helyé- zek betöltése iránt a járási főszolgabíró ur felkérte.

Deutschenmidt András leköszönt állatorvos helyének betöltése előtt Kristoffy János állatorvos kérvénye folytán, az állatorvosok javadalmazásának felemelése iránti határozathozatal f. augusztus 7-ikén tartandó közgyűlésnek tartatik fenn.

A vármegyei közigazgatási bizottság rendelete folytán felállítandó két ingyenes óvoda felszerelési és felállítási kiadásai megállapítása augusztus 7-iki közgyűlésre halasztatott; ekkor fog tárgyalatni a két óvónő s óvodajárkák javadalmazása is.

Ujfalu Györgygyel a Csizradia-utcában levő házának az utcai vonalba cső részének kisajátítása iránt kötött egyesség f. augusztus 3-án fog tárgyalatni.

Lavicky Ferenc kérvénye segélyezése iránt, elvetetett.

Jeszenszky János folyamodványa, melyben katonai kiképző iskola felállítása céljából egy községi házhely eladását kéri, elutasított.

Augusztus 7.

1.) A regale per megszüntetése céljából egyezség iránti határozat hozatal.

2.) A társulati ovoda átvétele esetleg egy új ovodának felállítása iránti határozat.

3.) Fábó Andrásal, a községi körgút alá elfoglalt terület kárpotlása iránt létrejött egyezség jóváhagyása.

4.) Fábó Pállal, a községi körgút alá elfoglalt terület kárpotlása iránt létrejött egyezség jóváhagyása.

5.) A Káka pusztai közbirtokosság folyamodványa feletti határozat melyben az 1889. évben kötött vadászati jog bérletére vonatkozó szerződést hatályán kívül helyezni kéri.

6.) Közgyámi állás javadalmazásamat megállapítása iránti határozat hozatal.

7.) Egy községi adószedői állás szervezése és javadalmazásának megállapítása iránti határozat hozatal.

8.) Községi tanács javaslata, a főpénztárnok, ellenőr és két adószedő munka köznép kijelölése iránt.

9.) Békésmegye közg. bizottságának f. é. 823. rendelete mely szerint egy 2-ik községi ovoda még f. évben felállítandó.

10.) Járási főszolgabíró ur rendelete értelmében az üresedésben levő községi esküdti állás betölthetése céljából 3 egyén candidálása.

11.) Demcsák János folyamodványa, melyben a gyámpénztár kezelésétől magát felmentetni s a kezelést külön pénztárnokra ruháztatni kéri.

12.) Adami János gyámpénztári ellenőr fizetés felemelése iránti folyamodványa.

13.) Egyébb előjárásági indítványok.

— **A főgymnasium köréből.** Szemian Dániel, a főgymnasium 39 év óta buzgalkodó érdemes tanára, nyugalomba vonul. Kívánjuk, hogy zavartalanul élvezze a megérdemelt nyugalmat s lelki örömet találjon a nyilvános pályán végzett elismerésre érdemes közhasznú munka emlékezetében.

a kölykeket védő oroszlán módjára rángrik, fojtogatni kezd, óriás hangon kiáltozva: „Ostoba, nevetlen, goromba, az én leányaim régiek, penészesek!”

— De — de ur — uram meg — fo — jt, — sipit a fuldokló gabonakereskedő.

A nagy zajra herohan a mama hat leányával. Ájúldozik e rémfelület láttára, majd hozzájok rohan, elválasztja őket, — kérdi, mi baj?

A papa elmondja panaszát.

A felig holt jámbor gabonakereskedő mentegetődzik:

— Hiszen a gabona sokszor férges, „zsuzsik“-os, vagy penészes. Azért akartam megnézni.

— Micsoda — kérdé holtra ijedve a hat leányos papa — hát nem leányomat kérdezte, nem arról tudakozódott. Nem azt akarta elveani?

— Dehogy, van nekem feleségem s hét leányom, Torkos barátom küldött ide, azt mondta, kitűnő buzája van.

Visszalépéssel a megürült latin és magyar-nyelvi rendes tanári állásra a prof. egyházi lapokban pályázatot hirdet a patronatus. Ez állás 1000 frt törzsfizetéssel és 200 frt lakáspénzzel van díjazva. A megválasztandó heti 18—20 tanórára van kötelezve s fizető tagja a főgymn. tanárnyugdíj intézetének. Okleveles pályázók hiányában ez állás helyettes tanárral lesz betöltve, kinek évi díja 800 frt. Pályázók irataikat augusztus 26-ig Áchim Ádám esperes úrhoz fogják beküldeni s a Szarvason auguszt. 29. tartandó esperességi közgyűlésen az egyházak megbízottai szavazás útján fogják az állást betölteni, hogy a tanév munkája szeptemb. 4-kén zavartalanul megkezdhető legyen. Sajnálattal nézzük a főgymn. tanárszemélyzetének ezen évente ismétlődő változását, mert ez a tanári kar ezerves együttműködését újra és ismételve erős próbára teszi. Vajha szerencsés választás könnyítene ez úttal is a főgymnasium közérdekű feladataink megoldásában!

— **Török Károly** — Szalontára kinevezett járásbíró — barátai és tisztelői részéről jelzett bucsubankett f. hó 8-án tartatik meg a kaszinói helyiségben. — A bucsuzó járásbíró, ki kiváló lelkiismeretességgel élt hivatásának városunk társadalmi életének igen kedvelt alakja volt és így szívből sajnáljuk távozását.

— **Hymen.** F. hó 7-én tartja esküvőjét Liska János, tanár Szirackey János, tanító kedves és szép leányával, Irén kisasszonnyal.

— **Krecsmárk János** járás főszolgabíránk három heti szabadságát tegnap kezdte meg.

— **A békési ág. ev. hitv. evang. esperesség** ez idei közgyűlését f. hó 29-én városunkban fogja megtartani. A közgyűlést magyarul ünnepi szónoklat előzi meg.

— **Iskolák orvos-műszaki megvizsgálása.** A városbeli és tanyai iskolák a múlt napokban orvos-műszakilag megvizsgáltattak s kifogástalan állapotban találtattak.

— **A jegyzői nyugdíjra** vonatkozó szabályrendelet módosítása aug. 23-ig a városházán közszemlére van kitéve.

— **Esküvő.** F. hó 3-án vezette oltárhoz Deák Ferenc, derék mészárosunk Bendori József polgártársunk leányát, Etelka kisasszonyt.

— **Műkedvelő előadás.** A szarvasi fiatalok felerészben a helybeli „tűzoltó egyesület” s felerészben a helybeli „Iparos ifjusági önképzőkör” javára mai napon műkedvelő színi előadást rendez. Előadásaik „A Csikós. Ezen méltó olismerést igénylő körülményre legközelebb visszatérünk, de el nem mulaszthatjuk ezúttal is Golián Soma rendezőnek az eziránt kifejtett fáradhatlan és szakavatottsággal párosult szorgalmáért köszönetünket kifejezni. Az erkölcsi sikert biztosra vesszük s reméljük, hogy műpártoló közönségünk biztosítani fogja az anyagi sikert.

— **Miskovits Száva,** gyulai törvényszéki bíró hirtelen meghalt.

— **A Szarvason időző** egyetemi és akademiái polgárok által Junius hó 23-dikán és 26-dikán, rendezett mulatságok összes kiadása 137 frt 10 kr. összes bevétele 99 frt 30 kr. Felülfizettek: Haraszti Sándor

3 frt 90 kr. Haraszty Mór 2 frt 90 kr. Dr. Salacz Oszkár 1 frt 50 kr. Dr. Haviár Gyula 1 frt 50 kr. Sterbec Gábor 1 frt 40 kr. Kenyeres György 1 frt. Csernecky N. 90 kr. Ponyiczky Máté 90 kr. Menczer Mór, Kristoff Frigyes, Zlinszky István, Veinberger Béla, Dancs Béla, Gyóry Elek, Fischl József, Klösz N. Szemethy Géza, Meitner Salamon 50—50 kr. Dr. Vigner Géza, Dr. Csillag Ábel, Schreiber Herus, Engländer Lajos, Kadenburger N. Pollák Béla, Schreiber Lipót, Vreicha János, Szirmay L. Árpád, Medveczky József, Praznovszky Ferenc, Veinberger Miksa, Hasenfeld Ábris, Hirschler Károly, Lányi Gusztáv, Kaán Lipót 40—40 kr. Réthy Béla, Csűr Péter, Ridogh János 20—20 kr. Belopotoczky György 10 kr. A Rendzóság.

— **A „Békési Népbank” könyvvezetőjének öngyilkossága.** Holdy Alajos a „Békési Népbank” könyvvezetője miután az üzleti könyvekben nagy rendtelenségeket találtak, megszökött Nagy-Szalontára és ott agyonlőtte magát. Egy nagszalontai távirat szerint Holdy e hó 2-ikán este hét órákor a vasút mellett lévő szalontai „Nepkert”-ben követte el az öngyilkosságot. Halálán látta magát és szörnyet halt. Levelet is hagyott hátra, melyben nem említi öngyilkosságának okát, csak azt írta meg családjának, hogy öngyilkos lesz. A családot táviratilag értesítették az öngyilkosságról, mire a család szintén távirati uton kérte a szalontai előjáróságot, hogy tisztességes temetést rendezzen a szerencsétlen ember számára.

— **Uj vágó híd.** Miután a város és a regale birtokosság közti tárgyalások — a régi vágóhid átengedése iránt — eredménytelenül maradtak, egy új vágóhid felállítására lőn elrendelve.

— **Vízbe full.** Ücsödön Kardos Lászlónak 11 éves fia a veresházi tanyák közt egy vízzel telt vályogverő-gödörben megakart fürdeni, de csakhamar elmerült s jött lelte halálát.

— **Lépfene.** B.-Szt.-Amirás községben a lépfene uralg bár szörványos jellegben. A védoltásokat Kristoffy szakavatott állatorvosunk teljesíti.

— **Száj- és körömfájás.** Az aradi határban a marhák között kiütött a száj- és körömfájás, a hova semminemű marhát hajtani ez idő szerint nem szabad.

— **Vadász-erdei tanfolyam.** A királyhalmi, lipótvári és górgényi vadász-erdei iskolában több tanuló vétetik fel 2 évi tanfolyamra, 12 éves erőteljes gyermekek bővebbet a városházán.

— **A Kunszentmártoni vásár, és szemahely** szedési jog, ugy a belhatali mint a mesterszállási Körös halászlai jog és 128 hold fekete örményzugi föld aug. 15-én d. e. 9 órakor 3 évre bérbe fogkiadni Kunszentmártonban.

— **Merénylet Wekerle ellen.** Nyáregyháza községjegyzőjének volt valami ügyesbajos dolga, a melyet szeretett volna egyenesen a miniszterelnök elé terjeszténi. Véletlenül megtudta, hogy a kegyelmes ur Dánosról osévi pusztájára köcsizott, a hová Nyáregyházán át visz az ut. Megbizta tehát a kisbíró, hogy álljon ki az utba s mikor a miniszterelnök hintóját a porból kikanyarodni látja, akkor szóljon neki. Már

tudniliik neki, a jegyzőnek, aki azután módot fog találni arra, hogy a miniszterelnökkel beszéljen. — Ugyde jegyző tervez, kisbíró végez. Kiállott a kisbíró az utra s szerencsésen meg is ismerte a berevált képű urat, a ki hintójával közeledett. De vajha inkább meg ne ismerte volna! Mikor a fogat feltűnt, a kisbíró már messziről intetetett feléje. A miniszterelnök, nem tudván mire vélni a dolgot, megállította a kocsi. A kisbíró megemelte tisztességtudással a kalapját és így szólt:

— Tisztelteti a jegyző ur a kegyelmes urat és kéri, hogy legyen szives a községi hivatalba jönni, mert a jegyző ur akarna egypár szót beszélni vele.

A miniszterelnök meghallgatta az üzenetet, azután azt felelte, hogy ő most nem ér rá, majd inkább a jegyző ur jöjjön el hozzája. — Ezzel tovább hajtattott, a kisbíró pedig sietett beszámolni fényesen megoldott diplomáciai missziójáról. Képzelné lehet a hatást, mikor a kisbíró előadta a jegyző urnak, hogy ő hívta a kegyelmes urat a község házára, de az bizony nem jöhetett, tisztán csak azért, mert most éppen nem ér rá.

— **A király kincse.** Királd borsodmegyei faluban kincset talált egy kis parasztleány. — 1500 darab ezüst tallér, régi királyaink képével vert pénzek voltak elásva egy fa tövében. — A leány atyja látva a koronás főket a tallérokon, feladta a leletet a király címére. — Egyszerű paraszt eszével ugy fogta fel a dolgot, hogy ehhez a talált kincshez a királynak lehet csak joga. A becsületes parasztember bizonyára meg fogja kapni a talált kincsnek az öt megillető jutalmát. A kincset a szolgabírószág is kerestette a parasztnál, de már akkor a kincs utban volt a királyhoz.

— **Hol nyaralt?** A szarvasiak közül többen, kik pár het előtt fürdőre mentek el jönnek szépen vissza. Veszedeelmesen hideg időjárás van — fürdön még a téli kabátot is elő kell szedni. Egy tegnap hazaérkezett szarvasi uri embertől kérdezte meg ismerőse hogy hol nyaralt? — A lakonikus válasz erre az volt, hogy az esernyő alatt. Persze mert ahol csak járt — mindenütt esett az eső. Egy kis nagyitással talán elmondhatnók ezt mi is szarvasiak.

— **Egész selyem. mintázott Fou-lardokat** (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 85 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 ft 65 krig szállít — sima, kockás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín- és árnyalatban) postabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (csász. kir. udvari szállító) **selyemgyár Zürichben.** Minták postafordultával küldetnek Svájcba ezimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

A hétről.

(Fővárosi levél.)

„Fütyöl a szél, az idő már őszre jár.”
Ezt dudoljuk mi már napok óta Buda-
pesten, előszedvén őszi kabátjainkat s ha-

CSARNOK.

Kirándulás Nápolyból
Pompeibe és a Vezúvra.

Írta: Mocskónyi József.

II.

(Folytatás.)

Leszállva tehát a nyeregből, fáradt lovainkat őrizetre bíztuk, hogy a hegymászást gyalog folytassuk. Mielőtt azonban a nagy munkához hozzáfogtunk volna, egy kis tanácskozást kellett tartanunk. Erre az okot hölgyesknék szolgáltatta, aki elrémülve a fejünk feletti meredek hegylejtő látásán, sietett kijelenteni, hogy az ó vágya már a kirándulás eddigi nagyszerű gyönyöreivel is teljesen ki van elégítve, s nem kíván a hátralévő fáradságos expedíció élvezetében részt venni. Minthogy mindnyájan beláttuk, hogy a vállalat, mely még hátra van, férfiak részéről is óriási erőfeszítést igényel, s hölgyek által csakis hordszék (portantina igénybe vétele mellett hajtható végre ami kétszer annyi időbe is kerülne, abban állapodtunk meg, hogy utitársnónktól, az arra vállalkozott, hogy bennünket e kis térségen megvár, egyelőre bucsut veszünk. Am a bucsuzás nem ment oly könnyű szerrel, mint hittük volna. Mikor a férfi szerettel fordult egy bucsu-csókért a fiatal asszonykához, könnyteit szemekkel borult a kis feleség férjre keblére és nyakát szorosán átkarolva, teljesen elrezekényülve vett bucsut, mintha a válás örök időre szóló volna. A fiatal házaspár őszinte vonzalma megható nyilvánílásának tanuja volt Itália fénylő kék ege, s a szívemelő jelenetet a már szintén bucsuzni készülő nap dícsfénykör gyanánt ragyogta körül aranyos sugaraival. E gyöngéd bucsu után, mely fényes jelét adta a fiatal házaspár kölcsönös vonzalmának, gyalog neki vágunk a keményen meredező hegymagaslatnak.

Vezetőink megragadva kezünket és a kiálló lávacsucokra hágyva lépésről-lépésre vonszoltak fel bennünket. A legnagyobb erőfeszítéssel haladtunk felfelé. Midőn ziháló tudónk lecsillapítása végett egy percre megállapodtunk, s a megtett utra visszaillesztünk, csak akkor láttuk, hogy mily rohamosan emelkedtünk fel a Vezúv magasabb ormaira az eddig megtett lassu, de óriási lépésekkel. Lenn maradt utitársnónk már alattunk jó távrolól intett bucsut felénk. Felfelé törekvő csapatunkat folytonosan látszóval kísérte mindaddig, míg az óriási lávahalmazok és mélyedések között eltűntek alakjaink. Bár a hanyatló nap már nem tüzelt sugaraival oly erősen, mindazáltal tökéletesen ki voltunk hevülve, fáradva s nyelvünk, torunk kiszáradt. Megálltunk s türelmetlenül tekintgettünk fel a magasba, hogy sokat kell-e még kapaszkodnunk. Ugy tűnt fel, mintha végnélküliek volnának a meredek, melyek lettünk emelkedtek, mintha már soha sem érnök el a tetőpontot, vágyaink netovábbját. A fáradság kezdett erőt venni rajtunk, mindinkább sürűbben volt szükségünk pihenésre. Vezetőink egyre buzdítottak, de nem használt semmit a biztatás. Nem bírtuk már a kapaszkodást, pedig a tüztőlcsér még magasan volt felettünk. Leülve egy-egy ülőhe-

nem szegyenlenők, liveretnők a moly-ort a téli kabátból is. Mert hűvös, borongós őszi napok járnak s a csapos legények bátran szundikálhatnak a sörös hordók mellett. Még néhány nap előtt merész statisztikai adatokat közöltek az újságok a rengeteg mennyiségben fogyasztott árpaléról, fagyfaltról és mindenféle gazozókról s im ma megrökönyödve, nézünk a magasságos egekre mikor kezd hullani a hó. A hegyek közt, a magas Tátrában, a fürdőző közönség nagy örömeire hulldogál is a havas eső s mi, kik idehaza szünettünk a nyár elején, általános irigység tárgyai vagyunk.

Mi majd októberben megyünk fürdőre, akkora remélhetőleg megérkezi a nyár, mely az idén, úgy látszik, tehervonaton indult szeretett hazánk felé.

Meg-megrávnán ablakunkat a hideg szél, nem is tűnik fel, hogy az angol képviselőház még most is ülésezik, s mintha csak a magyar képviselőház renoméját akarnák emelni, pompás verekedést rendeznek a t. angol és ír honatyák.

Üsdálatos egy dolog ez. A lobbanékony vérű magyar legfőbb csak az ökleivel fenyegetődzik s im a hidegvérű angolok beverik egymás fejét, leszakgatják egymás kabátját s aztán mikor alaposan kiverekedték magukat — visszaülnek a helyükre, tovább vitatkoznak és — szavaznak.

Nekünk mindenesetre jó lesz jegyzékbe vennünk ezt a parlamenti verekedést. Egy-egy zajosabb ülés után mindjárt halljuk a kesergést a parlament nivójának súlyedése miatt s különösen szeretnek hivatkozni az — angol parlamentre. Pedig a mi parlamentünkben még nem volt eset arra, hogy összeverekedtek volna, sem az ülésteremben, sem a folyosón. Fordultak elő ropant heves és kínos jelenetek, de csattanások nem. A véderő vita folyamán nem egyszer már azt lehetett hinni hogy uccu neki, a pártok kiállanak a terem közepére s ökölrel próbálják egymást meggyőzni, de legfennebb gomolyogtak a terem közepén, ám csattanós argumentumokkal nem éltek. Minálunk, ha összeveszttek a képviselők s gorombaságokat vágta egymás fejéhez, odakint intéztek el karddal és pisztolylyal.

Az igaz, hogy az a szokás lassanként kezd elavulni s most a nyári vakáció alatt mindent elkövetkezéppen a képviselők urak hogy minden ügy nyilatkozatokkal intéztessék el, jobban mondva: el ne intéztessék. A párbajt sikerült teljesen nevetségessé tenni s mindenesetre elvárhattuk, hogy ha már a törvényhozó urak nem csinálnak törvényt a párbaj ellen, legalább tegyék nevetségessé ha annak az áldozatnak árán is, hogy maguk is nevetségessé válnak. A mi sikerült is fényesen.

Fujnak a szelek s jelentik nekünk, hogy közeledik a szezon. Az őszi szezon, mikor Budapest fölébred nyári szendergéséből s egyéb is történik a vízvezetési csövek lefektetésén s a Margithid reparálásán kívül.

Most már van vizünk, de nincs — meleg. S bár a kalendárium szerint, sokkal hamarabb elkészült az új vízvezeték, sem hogy remélhattuk volna, jó Hieronyminek mégis pechje van, mert a meleg napokra nem készült el nagy művével, a min az az újságok előre megjövendültek. De hát lesz

még egyszer meleg a világon s akkor áldan fogjuk szent Hieronymit, kiről még a Magyar Hírlap is elismeri, (s ez nagy szó) hogy keveset beszél, de annál többet dolgozik.

Hanem azért Hieronymit is kikezdtették az ellenzéki újságok e héten egy rendelete miatt. Ráírt a polgármesterre, vigyázzon a hivatalnokaira — hogy ne adják át az újságoknak a katonáéktól érkező német átíratokat. Mert Bécsben prüszkölnek a miatt, hogy az újságok mindennap közölnek egy német átíratot, melyet katonáék intéznek a magyar hatóságokhoz, törvény s rendet ellenére. Bécsben tetszik, hogy katonáék nem tartják meg a törvényt és rendeletet, még ha Bécsben adják is ki azt a rendeletet, — megnyugtanni a delegátus urakat. Katonáék nagyon jól tudják, hogy rendelet és rendelet közt különbség van s vannak rendeletek, melyeknek a meg nem tartása — érdem odafent.

Am Hieronymi ezuttal olyan rendeletet adott ki felsőbb intésre, a melyert igazán kár volt a tinta és papiros. Mert igaz, hogy nem szabad hivatalos titkokat elárulni, de a hivatalos titkok közt is van különbség s ha katonáék hazafias cselekedetet művelnek osztrák szempontból, mikor a rendeletet meg nem tartják, a magyar tisztviselők is hazafias cselekedetet művelnek magyar szempontból, mikor, nem törődve a miniszteri rendelettel, továbbra is átszolgáltatják az újságoknak azokat a német átíratokat, melyek különben is előbb-utóbb nyilvánosságra kerülnek a közgyűlések révén.

Mindenesetre a képviselőház őszi ülészakánának ez a német levelezés lesz egyik legérdekesebb tárgya s zajos ülésekben bizonyára nem lesz hiányosság, mikor aztán ismét halljuk a szemforgató jajveszékéseket a magyar parlament nivójának a súlyedéséről . . .

Aminthogy nem is emelheti nagyon a magyar parlament tekintélyét, ha ott mostan is a képviselők kénytelenek német átíratokról dikiézni.

Abban az országban, a hol ily nemzetellenes dolgok napirenden vannak, nem is csoda, ha a parlament keveset dolgozik. Nem csoda, ha esztendőről-esztendőre húzódnak a legszükségesebb reformok. Az sem lenne csoda, ha egy szép napon a magyar parlament megfedekezne magáról s követné az anglus példát, a minek kétségtelenül igen örülnének Bécsben,

Különb, mit beszélünk Bécsről, mikor im halljuk, hogy Kassán a tisztviselők örülnek a német átíratoknak, mert hát ők — tudnak németül.

Ez az a bizonyos kozmopolita hazafiság mely, fájdalom, ragadosabb minden betegségnél. Ők tudnak németül! Hát ki nem tud Magyarországon németül? Mindnyájan tudunk többé-kevésbé, ropogtatjuk a derdidaszt, ha muszáj, de még ha oly jól tudunk is, hazafias kötelesség eltagadnunk, valahányszor azt kívánják tőlünk, hogy saját nemzeti nyelvünkön ejtsünk sérelmet a német nyelv használatával.

Az nem virtus, azt mondani: tudok németül. Ellenben, hazafiai erény azt mondani: tudok, de csak a haza határán túl. Itt beszéljen hozzám magyarul, a ki választ akar!

Székely Huszár.

Iyül kínálkozó természetes lávakőre, tanakodtunk, hogy mit tegyünk. — Már-már a visszatérésre kezdünk gondolni és már készek voltunk lemondani a tűztölcsér megtekintésének páratlan élvezetéről is, amelylyel eddig kecsgettünk magunkat s a mely fentartotta bennünk a kitartást az eddigi fáradságok elviselésére. Amint tűnődünk a vágy és lemondás vegyes hatása alatt, hirtelen, mint Deus ex machina, előtér a láva-tömkelegből két szál öreg talián, kik reményteljes mosolylyal közeledtek hozzánk. Széles karimájú kalapjukat megbicentve, felajánlották segítségüket, kijelentvén, hogy hajlandók bennünket négy liráért a Vezuv legmagasabb pontjára, egészen a tűztölcsérig felsegíteni, sőt ezenkívül lejövetelünk-nél is segédkeznek egészen a hegyközépig, hol lóvaink várakoznak ránk. Én, mert saját erőmből már nem igen bírtam felfelé haladni, visszatérni pedig kétszeresen resteltem volna, mert egyrészt a Vezuv megmászására lársaimat is én ösztönöztem, másrészt pedig a tűztölcsér megtekintését legfőbb célul tűztem ki magamnak, azonnal elfogadtam a váratlanul jelentkező segítő (ajuto) ajánlatát, s miután tolmácsoltam utitársamnak, habozás nélkül vette igénybe ő is a másik talián szolgálatát. Segítőink jobb vállukon keresztül egy-egy vontató szíjat hátravetve felkértek bennünket, hogy mindkét kézzel fogódzunk az annak végén lévő hurrokba, ők majd vonszolnak bennünket. Megragadtuk tehát a vontató-szíj egyik végét, s miután eddigi vezetőink sem maradtak télenül, amennyiben ezek hátulról toltak bennünket fölfelé, így kettős segítséggel fogtunk hozzá félbeszakított utunk folytatásához.

Az én öreg segítőm, ki állítása szerint harmincz év óta naponta megteszi e farsztó és kimerítő tourt, bámulatos ügyességgel kereste ki azon kimerőlező alkalmas látványbőket, a melyekre néha ugyan magas léptekkel kellett felhágunk, de melyeken mint lépesőn lehetett felhatolni a magasba. Folytonosan arra figyeltem, hogy

az öreg hova lép, s szorosán követtem nyomdokait. A kapaszkodás közben öregem egyre mondogatta: „piano, piano“, hátsó előmozdítóm pedig folyton arra unszolt, hogy tartsam magamat erősen a szíjon, dűleszkedjem hátra s legkevésbé se erőltessem magamat, mert az öreg keményen húz, ha látja, hogy az utas rászorul. Én azonban nem igen hagytam magamat vonszoltatni, sőt hogy mielőbb felérjünk, magam is erőfeszítéssel lépegettem az öreg nyomában.

Dacára e kettős segítségnek oly nehéz volt a felmenetel, hogy már csak csupa önértékből vállalkoztam annak folytatására. Midőn öregemet: „L' aspetti un poco“ szólammal mind gyakrabban unszoltam a pihenésre, s ez észrevette, hogy már nagyon is nehezemre esik a kapaszkodás, megkockáztatta azt az ajánlatot is, hogy üljek a vállaira, majd úgy fog felcepelni. Tetszett a különös ajánlat, tehát csupa curiosumból is megpróbáltam a cifra utazási módot, és felülve az öreg vállaira kényelmesen vittem magamat felfelé. Mikor azonban észrevettem hogy szegény hordozóm ugyancsak nagyokat fúj a felfelé törekvés nehéz munkájában, s hogy már homlokaró is esen gyöngyözik az erőfeszítéstől, attól is tartva, hogy az öreg véletlenül megbotlik és velem együtt elterül a kemény láva-szírtéken, mindkettőnk iránti kiméletből annál is inkább felmentettem őt ezen nehéz iga alól, mert vezetöm különben is jelezte, hogy már jó közel vagyunk végcélunkhoz. Leszálltam tehát az öreg vállairól és a vontató-szíjba fogódzva az előbbi módon folytattam saját emberségemből a kapaszkodást. A talaj mindinkább lágyult lábaink alatt; minnenféle fojtó kengőz és kellemetlen melógség volt érezhető, mely tünetek már csakugyan a krater közeledtét jelezték. Ennek érzetében most már legyőzhetlen vágy úzotta felfelé s összeszedve minden erőmet kitarással iparkodtam kitűzött célunk felé. Mivel felfelé nem igen tekintgettem, hanem az öreg után ballagva folytonosan csak annak nyomdokaira figyeltem csak akkor vettem észre hogy a Vesuv te-

fején vagyunk, midőn az öreg megállva, hirtelenében elkiáltotta hogy: „Siamo qui!“ (itt vagyunk.) (Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

N. 19. Nem közölhető.

„Mars.“ Az elbeszélés elmés, de nem tartjuk helyén valónak, hogy a jogegyenlőség korában ilyesmivel bántuk akár egyik, akár másik felekezetet. Lássá: ő is megkér bennünket a levelében, még ismételtén, hogy nevét semmi szín alatt el ne áruljuk. Mit bizonyít ez?

A. B. A verse nagyon szép. Kár, hogy a maga nevét firkantotta alá a Reviczky Gyula neve helyett. Milyen szerencsés ön, hogy nem hívják Pauer Imrének. Biz Isten lelepteztük volna. Hogy a bolha rugja meg magát. „Mesarhim.“ Mélyen tisztelt Nagysád! Becses kérdésére, hogy mondjam el véleményemet a legújabb divat szeszélyes alkotásáról, az uszályról, mielőbb választ nyerend. Bús vándor. Papirkosárba vándorolt. Sz. M. Besoroztuk. Thesis. Nem közölhető. Többi kéziratról jövőre.

Felelős szerkesztő: **Deutsch Arthur.**
Kiadó-tulajdonos: **Sámuel A.**

Alólirottnál van egy utcai szoba kis előszobával kiadó, havonként is kivehető f. é. augusztus 1-től.

Ugyanannál van két nagy magtár is kiadó, azonnal használatba vehető. Szarvas, 1893. júli 22.

Bakay Sándor.

Özv. Bakay Danielnőnél

egy kényelmes és jutányos lakás kiadó folyó évi szeptember 23-tól. Értekezhetn. a tulajdonosnőnél.

Ház-eladás.

Varga József tanárnak búsa-utcai háza örökáron azonnal eladó, esetleg bérbe adandó. Értekezni lehet a tulajdonossal.

Ugyanott néhány drb. házi bútor és háztartási cikk jutányos áron kapható. 1-3.

Tudakozásokra felvilágosítással szolgál: **Bencúr Sándor ur.**

Szagtalan és nyomban száradó.

10 L. meterebe
1 kgr.
1 ft 50 kr.

Minden előbbeni szent betakar.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt a használatban maradjanak, mivel a kellőmennyiségű szar és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerülhető. Engedélyt a használatra olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgyakkal felülről, anélkül, hogy elvonszolná fényét, még kell különböztesse.

színezett szobapalló-fénylakk,
sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olaj festékek fölé be a pallót a egyetlen fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföld minden foltot, korábbi mázolatot; van azután

tiszta fényvás (színezetlen)
új pallókra és parkettra, mely csupan fényt ad. Különösen parketre a olajfestékekkel már beázott egészen új pallókra való. Csak fényt ad, annál fogva nem fűl át a fémestárát.

Postacsomag, körülhúzott 35 négyzet méter. (két közép nagyságú szobára való) 5 ft. 90 kr., vagy 9 ft. márkát.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol lakóházak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A hozzájárulásokat, melyek 101 vizsgálati a cégre s a gyári jogokra, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokféle utnozzak és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk-feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.
Kapható Szarvason:
Nyácsik S. utódánál.

Mária-czelli Gyomorcsépppek

nagyszorúan hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és áttalánosan ismert és házi és népszerű.

A gyomorbetegségek tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfútság, savanyu felhőfűgős, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, uduhr és hányás, gyomorgörcs, székülés.

Határozott gyógyszernek bizonyult fejájszáni, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortürelhelésnél étellekkel és italokkal, gillszták, májbajok és hámorholásnál.

Emített hajoknál a **Mária-czelli gyomorcsépppek** óvak óta kibinőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg 1 a 70 kr.

Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszerháza.
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépppekét tüssék elfogadni, melyeknek burkolatára sáld szulag van ragasztva a kosszító aláírásával (O. Brady) és ezen szavakkal: „Valódságát bizonyította“.

A Mária-czelli gyomorcsépppek valódián kaphatók.

Szarvason: Bugyis Andor gyógyszerházában
Kunszentmártonban: Szilárdffy Károly, és Remetey Dezső gyógyszerházában. 43-8

legelőcsőbb könyvnyomda

A „SZARVAS és VIDÉKE” KÖNYVNYOMDAJA

SZARVASON.

FÓLYÓ IRATOK,
Könyvek,
ZÁRMÉRLEGEK,
Körlevelek,
Kereskedői
nyomtatványok.

AJÁNLKOZIK
mindennemű és alakú
nyomtatványok elkészítésére:

LEVÉLPAPIROK
és
BORITÉKOK
czégnomással,
Jegyzékek,
CZIMKÉK,

Névjegyek

közönséges — — — 50 krtól
aranysegélyű — — — 1 frtől
félfélé 100 darab.

Báli- és Esketési MEGALVON.

Díszokmányok,

Szalag-aranyozás.

Keresztelők

és
Éljegyzési kártyák
izléses kivitelben.

Raktáron:
ÜGYVEDI
NYOMTATVÁNYOK,
Kötelezvények,
ADÓINTŐ
CZÉDULÁK.

Továbbá:
Mindennemű
bárcák,
Betéti és üzleti
könyvecskék,
Körözvények,
Keresztlevelek,
Halotti jelentések,
jutányos árban.

Judománys
és zeneművek.
FÜZETEK.

Arjegyzékek,
Étlapok.

Gyászjelentések

Gyászsegélyű

NÉVJEGYEK.

ALAPSZABÁLYOK
Vonalozott üzleti
KÖNYVEK,
Áru- és kö-
zönséges
SZÁMLÁK
Falragaszok,
Táblázatos munkák,
Egyházi és pénz-
intézeti munkák.

Szóval minden
könyvnyomdai uton
előállítható munkára
megrendelések
pontosan és jutá-
nyosan fogantosit-
tatnak.

A „SZARVAS és VIDÉKE”

KÖNYVNYOMDAJA és HIRLAPKIADÓHIVATALA

(Beliczey-út saját ház II. sz.)

Előfizetéseket elfogad — hirdetések, valamint nyilttéri
közleményeket a legjutányosabban számít fel.